

Broj: 01/4-16-1-2013,53/17
Sarajevo, 11.10. 2017.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO 27-10-2017

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

PREDSTAVNIČKOM DOMU
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

Na osnovu čl. 32. i 47. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15 i 97/15), Komisija za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH je na 53. sjednici, održanoj 11.10.2017., razmatrala Izvještaj o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2016. godinu, te Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH dostavlja

MIŠLJENJE

o Izvještaju o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2016. godinu

Ured za reviziju institucija BiH dostavio je 8.8.2017. Parlamentarnoj skupštini BiH Izvještaj o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2016. godinu (u daljnjem tekstu: Izvještaj).

Komisija za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Komisija) je na 53. sjednici, održanoj 11.10.2017., razmatrala Izvještaj, te ga jednoglasno prihvatila i uputila u daljnju parlamentarnu proceduru.

Također, Komisija je jednoglasno usvojila sljedeće zaključke i predlaže Domu njihovo usvajanje:

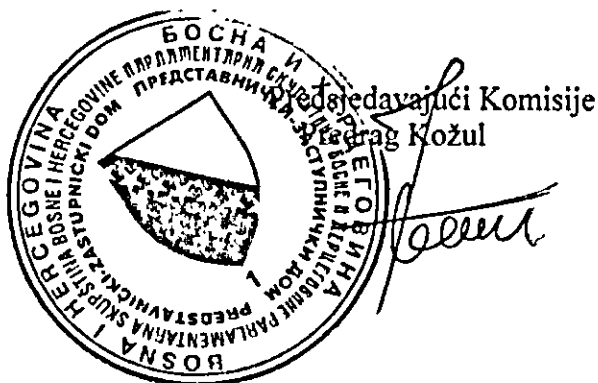
1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Vijeća ministara BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH da najkasnije do kraja januara 2018. razmotre Izvještaj o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija BiH za 2016. godinu te da u skladu sa svojim nadležnostima zajedno izrade program aktivnosti i mjera koje će biti preduzete u pravcu prevazilaženja nedostataka u poslovanju prezentiranih u ovom revizorskom izvještaju i preventivnih mjera kojima će spriječiti ponavljanje istih nalaza revizije u narednim izvještajima revizije. Navedeni program aktivnosti i mjera treba biti javno objavljen najkasnije do kraja februara 2018. godine na internetskim stranicama Vijeća ministara BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH, a njegovu kopiju obavezno je u navedenom roku dostaviti Parlamentarnoj skupštini BiH.
2. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Vijeća ministara BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH da promptno pristupe sveobuhvatnoj realizaciji preporuka revizije koje su sadržane u tekstu Izvještaja o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija BiH za 2016. godinu, te da prema svojim

nadležnostima dostave Parlamentarnoj skupštini BiH popunjenu tabelu iz Priloga 1. ovih zaključaka, najkasnije do 1.3.2018.

3. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Vijeća ministara BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH da, u skladu sa svojim nadležnostima, u svoje godišnje programe rada za 2018. godinu uvrste preporuke revizije iz Izvještaja o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija BiH za 2016. godinu; da izvrše selekciju preporuka revizije u dvije grupe prioriteta: (a) aktivnosti koje je moguće provesti tokom 2018. godine, i (b) aktivnosti koje je moguće samo pokrenuti tokom 2018. godine; te da definišu obje grupe aktivnosti kao planske pozicije/aktivnosti u svojim godišnjim programima rada za 2018. godinu.
4. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Vijeća ministara BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH da posebnu pažnju posvete jačanju sistema internih kontrola, te da s ciljem povećanja efikasnosti finansijskog poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvještaja uspostave odgovarajući sistem internih kontrola kojim će smanjiti rizik od ponavljanja istih grešaka ili pojave novih grešaka u svom finansijskom poslovanju.

Nakon što Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH usvoji mišljenje o Izvještaju o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2016. godinu, potrebno je mišljenje s prilogom 1. dostaviti Vijeću ministara BiH, Ministarstvu finansija i trezora BiH i Uredu za reviziju institucija BiH.

Na osnovu člana 122. Poslovnika, Komisija je za izvjestioca na sjednici Doma odredila predsjedavajućeg Komisije Predraga Kožula.

Prilog 1.

- tabela o realizaciji zaključaka PSBiH prema preporukama revizije

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

PRILOG 1.

Revizija računa 2016. godine
Izvještaj: «Izvještaj o finansijskoj reviziji izvršenja Budžeta institucija BiH za 2016. godinu»
Institucije zadužene za realizaciju:

Ministarstvo finansija i trezora BiH i Vijeće ministra BiH (za preporuke revizije izvan neposredne nadležnosti Ministarstva finansija i trezora BiH)

Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)	Poduzete aktivnosti • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko)	Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)	Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)	Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)
1. Preporučamo Ministarstvu da u suradnji sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom, kao upravnom organizacijom u njenom sastavu, nastavi aktivnosti na uspostavi i razvoju sustava finansijskog upravljanja i kontrole.				
2. Preporučamo Ministarstvu da u suradnji sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom, kao upravnom organizacijom u njenom sastavu, pristupi realizaciji donesenih zaključaka Vijeća ministara BiH, u cilju uspostave cjelovite funkcije unutarnje revizije, te da u okviru svojih nadležnosti ubrza aktivnosti u cilju osiguranja uvjeta za uspostavu funkcionalne unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine u punom kapacitetu.				
3. Preporučamo Ministarstvu da u suradnji sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom, kao upravnom organizacijom u njenom sastavu, te u suradnji s institucijama BiH, poduzme sve potrebne aktivnosti na realizaciji zaključaka Vijeća ministara kako bi se uspostavila operativna i funkcionalna struktura unutarnje revizije i efikasan i objedinjen sustav finansijskog upravljanja i kontrole u cilju transparentnog, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog upravljanja javnim sredstvima.				
4. S obzirom na zakonom propisane rokove predaje finansijskih izvješća, te rokove zaključivanja Glavne knjige, smatramo da bi Ministarstvo trebalo definirati jedinstvene rokove objave finansijskih izvješća za sve proračunske korisnike, a u što kraćem roku nakon zatvaranja Glavne knjige.				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko)</p>	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci. (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>5. Preporučamo Ministarstvu da u suradnji s Vijećem ministara i nadležnim povjerenstvom nastavi s aktivnostima u svezi s usvajanjem Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.</p>				
<p>6. Preporučamo pravovremeno poduzimanje svih aktivnosti za efikasnu implementaciju Strategije reforme upravljanja javnim financijama u institucijama Bosne i Hercegovine, prevashodno u segmentu koji se odnosi na donošenje zakonskih i podzakonskih propisa kao i ostalih mjera kojima će se osigurati pretpostavke za usvajanje i praćenje Proračuna institucija BiH u programskom formatu.</p>				
<p>7. Preporučamo Ministarstvu da u koordinaciji sa institucijama BiH više pozornosti posveti planiranju i upravljanju sredstvima koja su neophodna za izvršenje obveza institucija BiH, s obzirom na to da se određeni problemi u svezi s tim kod pojedinih institucija ponavljaju više godina.</p>				
<p>8. Preporučamo Ministarstvu da, u suradnji s navedenim institucijama (Uprava za neizravno oporezivanje BiH, Regulatorna agencija za komunikacije BiH, Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, Ured za veterinarstvo BiH, Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH, Sud BiH, Pravobraniteljstvo BiH, Granična policija BiH, Ministarstvo pravde BiH, Služba za poslove sa strancima BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH i drugi), u cilju prevazilaženja navedenih problema praćenja odnosno kontrole naplate prihoda, usmjeri aktivnosti na osiguranju efikasnog sustava kontrole naplate prihoda. Poduzimanjem dodatnih mjera za pravodobnu naplatu prihoda te uvođenjem evidencija na način koji osigurava bolju naplatu istih, smanjio bi se rizik da svi prihodi nisu obračunati i naplaćeni.</p>				
<p>9. Ne ulazeći u tehnička rješenja (tipa odvojenih zakona ili</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>posebnih poglavlja u okviru jednog zakona), ponovno ukazujemo na potrebu sustavnog pristupa problematici reguliranja pitanja plaća i naknada svih uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine.</p>				
<p>10. Preporučamo da sve nadležne institucije intenziviraju aktivnosti vezane za rješavanje pitanja policijskog dodatka sukladno relevantnim propisima, s obzirom na to da je prisutno nedopustivo kašnjenje u izvršavanju zakonima propisanih zadataka, a da se radi o značajnim sredstvima koja se isplaćuju po osnovu policijskog dodatka.</p>				
<p>11. Ponovno skrećemo pozornost na potrebu definiranja jasnih procedura i postupka provođenja nadzora nad primjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH od strane Ministarstva te postupka rješavanja eventualnih sporova između Ministarstva i institucija BiH.</p>				
<p>12. Preporučamo da se bez odlaganja okončaju aktivnosti na donošenju podzakonskog akta kojim će se eliminirati dosadašnji nedostaci evidentni u praksi isplata naknada troškova uposlenih i naknada za prijevoz na posao i s posla, uz uvažavanje načela racionalne i namjenske uporabe javnih sredstava.</p>				
<p>13. Preporučamo Ministarstvu da ubrza aktivnosti na unapređenju važeće Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje, koje će doprinijeti prevazilaženju do sada konstatiranih slabosti i nepravilnosti kod institucija BiH kada su ovi izdaci u pitanju, te kako bi se osiguralo svrsishodno i racionalno korištenje sredstava predviđenih za ove namjene.</p>				
<p>14. S obzirom na to da se radi o kategorijama troškova (izdaci za mobilne i fiksne telefone, izdaci za službena vozila i izdaci usluge reprezentacije) gdje je rizik od nenamjenske potrošnje visok, ponovno preporučamo da se spomenuti pravilnici</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>dorade u cilju jasnijeg i preciznijeg definiranja načina i svrhe korištenja javnih sredstava i osiguranja dodatne prateće dokumentacije kojom bi se na nedvosmislen način dokazala namjenska potrošnja i transparentnost korištenja javnih sredstava.</p>				
<p>15. Također preporučamo da se donesu jasne instrukcije vezano za način evidentiranja računa i priznavanje troškova mobilnih telefona te definiraju uvjeti davanja, primanja, kao i vođenja evidencije o poklonima. Vezano za specijalizirana vozila preporučamo aktivniju ulogu Ministarstva, sukladno svojim nadležnostima, kako bi sve institucije donijele odgovarajuće pravilnike.</p>				
<p>16. Preporučamo nastavak svih neophodnih aktivnosti na osiguranju trajnog smještaja institucija BiH čime bi se u velikoj mjeri smanjila sredstva predviđena za zakup poslovnih prostora.</p>				
<p>17. Imajući u vidu da se za ove namjene (tekućeg održavanja) izdvajaju značajna sredstva, preporučamo donošenje naputka kojim bi se što jasnije definirali kriteriji o tome šta predstavlja tekući, a šta kapitalni izdatak, a sve u cilju jednoobraznog i pravihnog evidentiranja i boljeg planiranja proračunskih sredstava za ove namjene.</p>				
<p>18. Ponovno preporučamo da se osigura jednoobrazno planiranje i evidentiranje ovih izdataka (izdaci na ime naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim odborima, vijećima, povjerenstvima i drugim radnim tijelima) kod svih proračunskih korisnika, a u cilju točnog iskazivanja i izvješćivanja o izdacima po ovom osnovu.</p>				
<p>19. Imajući u vidu zakonska ograničenja u pogledu upošljavanja u institucijama BiH, mišljenja smo kako je potrebno prilikom odobravanja sredstava za angažiranje vanjskih suradnika vršiti detaljnije analize i voditi računa o opravdanosti i</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>ekonomičnosti angažmana vanjskih suradnika.</p> <p>20. I dalje preporučamo poduzimanje aktivnosti na uspostavljanju kvalitetnijeg procesa upravljanja kapitalnim projektima sukladno stvarnim potrebama za proračunskim sredstvima, te sustavnom reguliranju pitanja višegodišnjih projekata uz uspostavljanje mehanizama kontrole za efikasnije korištenje proračunskih sredstava. Napominjemo da neefikasna realizacija kapitalnih projekata može imati za posljedicu poskupljenje istih i povećanje ukupnih troškova njihove realizacije, odnosno negativne efekte po javna sredstva.</p>				
<p>21. Preporučamo Ministarstvu da preispita postojeće propise kako bi osiguralo jasno i pouzdano evidentiranje grantova, da više pozornosti posveti planiranju i odobravanju grantova te da u suradnji sa drugim institucijama osigura mehanizam razmjene podataka o korisnicima grantova i adekvatne kontrole namjenskog utroška sredstava dodijeljenih krajnjim korisnicima.</p>				
<p>22. Preporučamo da Ministarstvo preciznije definiira način realizacije i evidentiranja izdataka s pozicije kapitalnih grantova u cilju jednoobraznog ponašanja institucija BiH.</p>				
<p>23. Preporučamo da se sustav plaćanja članarina u međunarodnim organizacijama s izravnih transfera, a u suradnji s nadležnim Ministarstvom vanjskih poslova BiH, dodatno unaprijedi kroz jačanje kontrolnog mehanizma usklađenosti realiziranih izdataka za članarine sa Centralnom evidencijom članarina u međunarodnim organizacijama.</p>				
<p>24. Pored informacije o ukupnoj vrijednosti izvršenih sudbenih sporova, ponovno preporučamo da se u Izvješću o izvršenju Proračuna transparentno izvještava o isplaćenim obvezama po pravosnažnim sudbenim presudama.</p>				
<p>25. Također, Instrukcijom o sačinjavanju godišnjeg finansijskog izvješća trebalo bi propisati obvezu institucijama BiH da u</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>tekstualnom dijelu godišnjeg finansijskog izvješća transparentno informiraju o sudbenim sporovima i potencijalnim obvezama po osnovu sudbenih sporova.</p>				
<p>26. Smatramo da je prilikom donošenja sličnih odluka potrebno preciznije utvrditi način realizacije «Odluka o načinu raspodjele prenesenih namjenskih nerealiziranih sredstava uplaćenih na ime dodijeljenih GSM licenci», kao i potrebu da se dostave adekvatne informacije o utrošku sredstava.</p>				
<p>27. I u ranijim izvješćima smo sugerirali potrebu poduzimanja aktivnosti na unapređenju planiranja sredstava za sufinansiranje IPA projekata te unapređenju transparentnosti izvješćivanja institucija BiH o rezultatima i dinamici realizacije IPA projekata.</p>				
<p>28. Preporučamo daljnji nastavak aktivnosti na unapređenju poslovanja preko poslovnih banaka, praćenje realizacije i dosljednu primjenu ugovorenih obveza koje su banke preuzele u pogledu transferiranja sredstava na depozitni račun u Centralnoj banci BiH.</p>				
<p>29. Neophodno je nastaviti s aktivnostima na osiguranju uvjeta za kontrolu fakturiranih bankarskih usluga.</p>				
<p>30. Preporučamo da se nastavi s aktivnostima na unapređenju planova novčanih tijekova sukladno propisanim internim aktima Ministarstva te korištenje svih izvora koji će omogućiti detaljnu analizu ostvarenja u odnosu na planirani novčani tijek za razdoblje koje prethodi sačinjenom planu.</p>				
<p>31. Prethodnih godina smo također ukazivali na potrebu jačanja procesa upravljanja sredstvima koja nisu neophodna u kratkom roku, te ponovno preporučamo Ministarstvu da se ovom procesu posveti sa dužnom pozornošću, vodeći pritom računa o rizicima plasmana i njihovom maksimalnom reduciranju.</p>				
<p>32. Mada se Ministarstvo rukovodilo kriterijem najveće godišnje</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>kamate koja je postignuta kombinacijom ponuda banaka za različite lotove, i dalje smo mišljenja da bi prilikom provođenja procedure izbora usluga oročavanja trebalo razmotriti mogućnost utvrđivanja donje granice kamatnih stopa po lotovima.</p>				
<p>33. Preporučamo da se intenziviraju aktivnosti na rješavanju spornih salda u okviru pojedinih bilančnih pozicija u cilju transparentnog i pouzdanog finansijskog izvješćivanja.</p>				
<p>34. Također je potrebno nastaviti aktivnosti na poboljšanju sadržaja obrazloženja pozicija Zbrojne bilance stanja s posebnim osvrtom na knjigovodstvena stanja evidentirana na šifri Trezora u cilju prezentiranja bitnih informacija kao temelja za pouzdano izvješćivanje.</p>				
<p>35. Preporučamo Ministarstvu da u suradnji s institucijama BiH uspostavi pouzdane evidencije o svim potraživanjima institucija BiH, transparentno izvješćuje o istima, odnosno unaprijedi sustav unutarnjih kontrola upravljanja potraživanjima.</p>				
<p>36. Preporučamo da Ministarstvo intenzivira aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog evidentiranja i praćenja zaliha u okviru jedinstvenog modula zaliha u Ministarstvu obrane BiH te pokrene sve potrebne aktivnosti i kod ostalih institucija BiH u cilju konačnog uspostavljanja efikasnog sustava upravljanja zalihama.</p>				
<p>37. Preporučamo da Ministarstvo u suradnji s ostalim nadležnim institucijama zauzme proaktivan stav u cilju pouzdanog i točnog evidentiranja stalnih sredstava, a samim tim i točnog iskazanog stanja sredstava u finansijskim izvješćima.</p>				
<p>38. Ponovno preporučamo Ministarstvu da definiira jedinstvene politike znavljanja, odnosno upravljanja sredstvima koristeći sve mogućnosti uspostavljenog «Modula stalnih sredstava» u cilju efikasnog i racionalnog upravljanja dugotrajnom</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>imovinom na razini institucija BiH.</p>				
<p>39. Nužno je da Ministarstvo u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova BiH s dužnom pozornošću pristupi rješavanju evidentiranja kursnih razlika sukladno općeprivaćenim računovodstvenim načelima.</p>				
<p>40. Preporučamo Ministarstvu da u suradnji s navedenim institucijama (Granična policija BiH i Ministarstvo obrane BiH) utvrdi razloge navedenog odstupanja i izvrši potrebna knjiženja u Glavnoj knjizi u cilju iskazivanja stvarnog stanja obveza po ovom osnovu.</p>				
<p>41. Potrebno je nastaviti s aktivnostima na uspostavljanju odgovarajućih kontrola kod evidentiranja i korigiranja knjiženja na kontu 51122 u cilju pouzdanog finansijskog izvješćivanja.</p>				
<p>42. Također, preporučamo da se obrati posebna pozornost na realiziranje Zaključka Vijeća ministara BiH o povratu pozajmice evidentirane na šifri Trezora u iznosu od 489.000 KM.</p>				
<p>43. Ponovno preporučamo da nadležne institucije ubrzaju proces rješavanja pitanja državne imovine s konkretnim prijedlozima, a nakon konačnog rješavanja pitanja poduzmu daljnje aktivnosti na uknjiženju, upravljanju i konačnom evidentiranju iste u poslovnim knjigama titulara.</p>				
<p>44. Vežano za popis sredstava i izvora sredstava, mišljenja smo da bi Ministarstvo u suradnji s institucijama trebalo sukladno iskazanim potrebama raditi na unapređenju korištenja i funkcioniranja uspostavljenih modula (stalnih sredstava, zalihe, potraživanja, itd.), kako bi se u budućem razdoblju izbjegli tehnički problemi i osiguralo efikasno provođenje ovog procesa.</p>				
<p>45. Vežano za popis kod Ministarstva "šifra Trezor", ponovno preporučamo da se popisu sredstava i izvora sredstava pristupi</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukrajno) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukrajno)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>planski i detaljno, što podrazumijeva kompletnu pripremu svih faza popisa i praćenje realizacije procesa popisa kao i finalnih knjiženja svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.</p>				
<p>46. Također, ponovno preporučamo da se popisom obuhvate i pozicije bilance stanja (stalna sredstva, potraživanja, obveze i dr.) koje su knjižene u Glavnoj knjizi pod šifrom Trezor.</p>				
<p>47. Sagledavanjem postojećeg stanja informacijskog sustava, a imajući u vidu nerealizirane preporuke iz prethodnih izvješća, u cilju smanjenja rizika i omogućavanja kontinuiteta poslovanja te daljnjeg unapređenja, dajemo sljedeće preporuke:</p>				
<p>a) kreirati plan daljnjeg razvoja informacijskog sustava i plan sigurnosti informacijskog sustava, te razmotriti realizaciju interfejsa koji omogućuje automatski unos fakture iz sustava COIP u ISFU sustav;</p> <p>b) provoditi konzultacije s Ministarstvom obrane BiH u cilju efikasnog korištenja modula zaliha. Također, provoditi konzultacije i druge aktivnosti s ciljem uporabe modula od strane drugih institucija;</p> <p>c) implementirati interfejs za razmjenu podataka BPMIS s ISFU;</p> <p>d) po stjecanju tehničkih preduvjeta, povezati preostale institucije na informacijski sustav trezora putem SDH mreže;</p> <p>e) nastaviti aktivnosti s ciljem implementacije rezervne lokacije;</p> <p>f) sukladno analizi, započeti implementaciju najekonomičnijeg rješenja za upravljanje blagajničkim poslovanjem. Pored navedenog, smatramo da analize isplativosti trebaju prethoditi implementaciji novih sustava;</p> <p>g) koristiti Oracle Internet Expenses modul i nabavljene licence do realizacije ekonomičnijeg rješenja za upravljanje blagajničkim poslovanjem u institucijama BiH;</p> <p>h) analizirati potrebe za daljnjim unapređenjem ISFU-a i dati prijedloge za unapređenje;</p>				

<p align="center">Preporučene aktivnosti (Kopije revizorskih preporuka iz teksta Izvještaja revizije)</p>	<p>Poduzete aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizirana preporuka • Djelomično realizirana preporuka • Nerealizirana preporuka (opisati ukratko) 	<p>Ostvarena saradnja sa drugim institucijama (navesti nazive institucija i sadržaj saradnje)</p>	<p>Ostvareni rezultat po datoj preporuci (opisati ukratko)</p>	<p>Komentar (obavezno za nerealizirani dio preporuke)</p>
<p>i) analizirati stvarne potrebe za licencama prije početka implementacije projekata, adekvatno pisati projektne zadatke i nabavljati minimalan broj licenci za razdoblje implementacije sustava; u situacijama gdje je to moguće, nakon implementacije sustava, vršiti nabavu ukupnog broja licenci i započeti korištenje i održavanje istih u trenutku kada se novi projekat, odnosno informacijski sustav pušta u rad. Ovaj model bi trebalo primijeniti, gdje god je moguće, pri implementaciji svih projekata u cilju smanjenja troškova; u analizama koje prethode implementaciji novih projekata potrebno je uključiti i aspekte budućeg održavanja sustava kako bi se smanjila ovisnost o samo jednom dobavljaču, te osigurala adekvatna potpora i kontinuitet poslovanja;</p> <p>k) kontinuirano nastaviti aktivnosti na provođenju mjera za unapređenje sustava (nabavom rezervnih servera, virtualizacijom sustava, implementacijom udaljene rezervne lokacije) i time smanjiti mogućnost prekida poslovnih aktivnosti i zaštititi poslovne procese od efekata većih grešaka ili katastrofa informacijskih sustava i osigurati pravovremeni nastavak poslovanja.</p>				
<p>48. U svezi centraliziranim obračunom i isplate plaća (COIP), Ministarstvo treba sačiniti analizu isplativosti i mogućnosti da se novi sustav za obračun plaća za Oružane snage BiH iskoristi kao jedinstven sustav obračuna plaća za institucije BiH, u cilju uspostave efikasnijeg sustava.</p>				
<p>49. Potrebno je analizirati troškove održavanja sustava za upravljanje dokumentima za sve institucije po ovom osnovu, te predložiti model kojim bi uspostavili efikasnije i ekonomičnije održavanje sustava za upravljanje dokumentima.</p>				